

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 33250**Nom:** Introducció a la filosofia**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1012 - Grau en Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1012 - Grau en Filosofia	Filosofia	BÀSICA

COORDINACIÓ

RYCHTER MIRAS PABLO

MARAGUAT IDARRAGA EDGAR

RESUM

Introducció a la filosofia és una assignatura obligatòria del primer any del grau en Filosofia. L'objectiu central d'aquesta és que l'estudiant o estudianta desenvolupi una primera comprensió dels diversos àmbits de la filosofia, dels seus mètodes, i de les seues relacions amb altres disciplines i amb la seua pròpia història.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es requereixen coneixements previs.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1004 -

Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.

Capacitat de comunicació en una llengua estrangera.

Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.

Expressar amb precisió els resultats de l'anàlisi de problemes controvertits i complexos.

Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.

Identificar les qüestions de fons que subjauen a qualsevol tipus de debat.

Manejar amb soltesa i eficàcia les diverses fonts d'informació: bibliogràfiques, electròniques i altres.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'ensenyament secundari general, i se sol trobar a un nivell que, si bé recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat de reunir i d'interpretar dades rellevants (normalment, dins la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre assumptes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Saber treballar en equip evitant la discriminació per raons de gènere.

Ser capaç d'innovació i creativitat.

Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.

Ser capaç d'organitzar i planificar els temps de treball.

Ser capaç de dissenyar, gestionar i avaluar projectes de qualitat.

Tenir capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica.

Tenir capacitat de crítica i autocrítica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Naturalesa de la filosofia i qüestions metodològiques

En aquesta unitat es tractaran temes relacionats amb la naturalesa de la filosofia, el seu àmbit d'estudi, els seus mètodes i les seues relacions amb altres activitats. Entre els punts que poden ser abordats dins d'aquesta unitat temàtica es troben els següents:

1. Introducció a l'assignatura
2. La filosofia i la història de la filosofia
3. La filosofia i les ciències
4. Filosofia analítica i filosofia continental
5. Breu història de la filosofia
  - 5.1. La filosofia antiga
  - 5.2. La filosofia moderna
  - 5.3. La filosofia contemporània

2. Problemes filosòfics: una introducció

En aquesta unitat s'introduiran alguns problemes filosòfics específics relacionats amb els diversos camps en què es desplega l'activitat filosòfica, es discutiran les principals posicions sobre aquests (materialisme vs. idealisme; realisme vs. antirealisme; objectivisme moral vs. relativisme moral; teisme / deisme vs. ateisme / agnosticisme, etc.), i s'animarà l'alumnat a desenvolupar els seus propis punts de vista i arguments sobre aquests. Entre els camps que podran ser objecte d'estudi es troben els següents.

1. Metafísica
2. Teoria de el coneixement
3. Ètica o filosofia moral
4. Antropologia filosòfica
5. Filosofia política
6. Filosofia de la religió
7. Filosofia de l'art

3. Anàlisi de textos filosòfics

En aquesta unitat temàtica, corresponent a la part pràctica, s'analitzen alguns textos filosòfics, tant clàssics com contemporanis, relacionats amb els temes de les unitats 1 i 2. La llista de textos que s'analitzen s'oferirà en la guia docent específica per a la parte pràctica al començament del curs.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	5,00
Teoria	30,00
Seminari	15,00
Total hores	50,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	95,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	100,00

METODOLOGIA DOCENT

- 1. Classes teòriques:** les classes teòriques són, en la seua majoria, expositives, tot i que s'espera que les/els estudiants participen de manera activa.
- 2. Classes pràctiques:** en les classes pràctiques els estudiants i estudiantes realitzaran cada setmana una activitat presencial que serà proposada pel professor o professora de pràctiques.
- 3. Tutories:** les tutories són un espai en el que les estudiantes i estudiants poden plantejar qüestions diverses relacionades amb el curs, i en què es realitzarà un seguiment del seu treball.

AVALUACIÓ

Primera convocatòria

L'avaluació es fa a través d'una prova final escrita i un seguit d'activitats d'avaluació contínua (treballs escrits, presentacions i exercicis presencials) que es realitzen durant el curs. La prova final escrita i les activitats proposades en les classes teòriques determinen el 65% de la nota final, mentre que les activitats proposades en les classes pràctiques determinen el restant 35%. La nota màxima possible de la part teòrica és de 6,5 punts. La nota màxima possible de la part pràctica és de 3,5 punts.

Segona convocatòria

L'avaluació es fa mitjançant una prova final escrita sobre tot el temari, que determina el 100% de la nota final.

Tant en primera com en segona convocatòria, per aprovar l'assignatura cal obtenir una nota igual o superior a 5 en la prova escrita final, així com assistir al 70% de les classes pràctiques.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- Adorno, Th. W. (2009), ¿¿Para qué aún la filosofía?¿, en: Id., Crítica de la cultura y sociedad II, Madrid, Akal, pp. 401-414.
- Blackburn, S. (2001), Pensar. Una incitación a la Filosofía, Barcelona, Paidós.
- Corbí, J. E. (2011), `El refugio de la claridad¿, Análisis Filosófico, XXX, Núm. 1: 89-122
- Craig, E. (2002) Philosophy: A Very Short Introduction, Oxford, OUP.
- Double, R. (1999), Beginning Philosophy, New York, Oxford University Press.
- Macintyre, A. (1990): "La relación de la filosofía con su pasado", en: Rorty, R., Schneewind, J.&
- Skinner, Q. (eds.), La filosofía en la historia, Barcelona, Paidós, pp. 49-67.
- Rabossi, E. (2009), En el comienzo Dios creo el canon: biblia berolinensis, Barcelona, Gedisa.
- Russell, B. (2009), Els problemes de la filosofia, Girona, Accent.
- Teichman, J. & Evans, K. (1996), Filosofía, una guía para principiantes, Madrid, Alianza
- Terricabras, J. M. (1995), Fer filosofia avui, Barcelona, Edicions 62
- Williams, B. (2000), `Philosophy as a Humanistic Discipline¿, Philosophy 75, pp. 477-496.
- Blasco, J. L. & Grimaltos. T. (2003) Teoria del coneixement. València, Publicacions de la Universitat de València (versió castellana 2004)
- Moya, C. J. (2006), Filosofía de la mente. València, Publicacions de la Universitat de València.
- Arana, J., La conciencia inexplicada. Ensayo sobre los límites de la comprensión naturalista de la mente, Madrid: Biblioteca Nueva, 2015.
- Arenas, L. ¿Triunfar fracasando. A tradição racionalista e o destino dos deuses¿ en Marciano Adilio Spica y Horacio Luján Martínez (Eds.), Religião em um Mundo Plural. Debates desde a Filosofia, Pelotas (Brasil): NEPFIL, 2014, pp. 104-139.
- Arenas, L., ¿Para una metafísica del quizá:deliberación, imaginación y tolerancia en la teoría moral de Dewey¿, en David Pérez chico y Alicia García Ruiz (eds.), Perfeccionismo. Entre la ética política y la autonomía personal, Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza, 2014.
- De Waal, F., Primates y filósofos. La evolución moral del simio al hombre, Barcelona: Paidós, 2007. Brockman, J. (ed.), La mente, Barcelona: Crítica, 2012.
- Bueno, El animal divino, Oviedo: Pentalfa, 1985.
- Cortina, A., Neuroética y neopolítica. Sugerencias para la educación moral, Madrid: Tecnos, 2011.
- Chatterjee, A., The aesthetic brain. How we evolved to desire beauty and enjoy art, Oxford: Oxford University Press, 2014.
- Dawkins, R., El espejismo de Dios, Madrid: Espasa Calpe, 2007.

- Dennett, D. C., Romper el hechizo. La religión como un fenómeno natural, Buenos Aires, Katz, 2007
- Dennett, D., "Condiciones para la cualidad de persona", México: Universidad Nacional Autónoma de México, 1989
- Dennett, La conciencia explicada. Una teoría interdisciplinar, Barcelona: Paidós, 2012.
- Dewey, J., Arte como experiencia, Barcelona: Paidós, 2008, pp. 3-22
- Dewey, J., Teoría de la Valoración, Madrid: Biblioteca Nueva, 2007 (aquí). Diegez, A., La evolución del conocimiento. De la mente animal a la mente humana, Madrid: Biblioteca Nueva, 2011.
- Dutton, D., El instinto del arte, Barcelona: Paidós, 2010.
- Estany, A., ¿El impacto de las ciencias cognitivas en la filosofía de la ciencia?, Eidos: Revista de Filosofía de la Universidad del Norte, núm. 6, mayo, 2007, pp. 26-61.
- Faerna, A. M., "El problema del conocimiento y la actitud naturalista en filosofía", en García, E. y J. Muñoz (eds.), La teoría evolucionista del conocimiento, Madrid: Complutense, 1999, pp. 57-81
- Sanfélix, V., ¿Teoría del conocimiento?, en Navarro Cordón, J.M. (ed.), Perspectivas del pensamiento contemporáneo, Madrid: Síntesis, 2004.
- Gazzaniga, M. S., El cerebro ético, Barcelona, Paidós, 2006
- Georgescu-Roegen, N., La ley de la entropía y el desarrollo económico, Madrid: Visor, 2004
- Santiago Muiño, E., ¿Límites externos de acumulación de capital: el declive energético del siglo XXI?,
- Hoyos Valdés, D., Ética naturalizada: evolución, naturaleza humana y moralidad, Editorial Universidad de Caldas 2001 .
- Marx, K., El capital, Madrid: Siglo XXI, 2008
- Pacho, J., ¿Naturalizar la razón? Alcance y límites del naturalismo evolucionista, Madrid: Siglo XXI, 1995.
- Pinker, S., La tabla rasa, Barcelona: Paidós, 2010.
- Scranton, R., "La gran certeza del cambio climático", MIT Technology Review, en <https://www.technologyreview.es/s/11112/la-gran-certeza-del-cambio-climatico-nuestro-estilo-de-vida-ha-muerto>
- Schaeffer, J. M., ¿Experiencia estética: placer y conocimiento?, en Boletín de estética, VIII, n.º 25 (primavera, 2013), Centro de Investigaciones Filosóficas. Programa de Estudios en Filosofía del Arte.
- Tremlin, T., Minds and Gods: The Cognitive Foundations of Religion, New York: Oxford University Press, 2006.